

Participatieaanpak

MIRT-verkenning Oeververbindingen regio Rotterdam

Inhoud

Participatieaanpak

1. Introductie	4
1.1 Inleiding	5
1.2 Lessen en toezeggingen Participatieproces	6
1.3 Participatie over de participatie	6
1.4 Randvoorwaarden Participatie	7
1.5 Toelichting op de Routekaart	8
1.5.1 Participatieniveaus	8
1.5.2 Tijdslijn en inspraakmomenten	8
1.5.3 Leeswijzer Routekaart	9
2. Participatieaanpak Analysefase	10
2.1 Doelen en proces	11
2.1.1 Doelen	11
2.1.2 Proces	11
2.2 Besluitvorming	11
2.3 Niveau: Participeren	12
2.3.1 Invulling 'Participatie over de participatie'	12
2.3.2 Expertsessies in het kader van Joint Fact Finding	12
2.3.3 Het Omgevingsberaad	13
2.4 Niveau: Consulteren	13
2.4.1 Klankbordgroep(en) rond het Joint Fact Finding proces	13
2.4.2 Brede bestuurlijke en ambtelijke afstemming	14
2.4.2.2 Bredere bestuurlijke afstemming	14
2.4.2.2 Bredere ambtelijke afstemming	14
2.4.3 Op maat gesprekken	14
2.4.4 Formele inspraak	14
2.4.5 Meningspeiling	14
2.5 Niveau: Informeren	15
2.5.1 Informatievoorziening en bereikbaarheid	15
2.5.2 Informatiebijeenkomsten	15
2.5.3 Kennisdeling door Masterclasses	15
2.5.4 Betrekken van diverse doelgroepen	15
2.6 Doorkijk Beoordelingsfase	16

1. Introductie

1.1 Inleiding

In aansluiting bij de omgevingswet, het participatierapport van de Startfase van de verkenning en de lessen uit andere projecten, willen de initiatiefnemers de participatie in de verkenningfase van het project MIRT-Verkenning Oeververbindingen Regio Rotterdam samen met de omgeving vormgeven: medeoverheden, belangenorganisaties en -verenigingen, buurtbewoners en ondernemers. Kortom alle belanghebbenden willen zij op een passende manier betrekken bij dit project.

Deze participatieaanpak gaat in op de wijze waarop de verschillende belanghebbenden worden betrokken in de verkenningfase en heeft betrekking op het geheel van de MIRT-erkenning. De MIRT¹ verkenning gaat uit van onderzoek naar zes maatregelen:

- een nieuwe multimodale oeververbinding tussen Kralingen en Feijenoord in Rotterdam;
- een treinstation Stadionpark;
- een Hoogwaardige Openbaar Vervoerverbinding tussen Zuidplein en Kralingse Zoom;
- een Hoogwaardig Openbaar Vervoerverbinding tussen Zuidplein en Rotterdam Centraal via de Maastunnel;
- maatregelen op de A16, waaronder het weefvak in de A16 ten zuiden van de Van Brienoordbrug tussen het Knooppunt Terbregseplein en het Knooppunt Ridderkerk;
- maatregelen op de Algeracorridor.

Voor algemene informatie over het project kunt u terecht op de website www.oeververbindingen.nl.

Dit document beschrijft de randvoorwaarden van de participatieaanpak en is tevens een leeswijzer op de visualisatie van de participatieaanpak, die in bijlage 1 bij dit document is te vinden (hierna “de Routekaart”). Paragraaf 1.5 bevat een leeswijzer op de Routekaart.

In de afgelopen periode heeft er reeds een ronde participatie over de participatie plaatsgevonden. De opbrengst van deze ronde is verwerkt in deze aanpak. Daarnaast is de participatieaanpak als bijlage bij de concept-Notitie Reikwijdte & Detailniveau ter inzage gelegd. De terinzagelegging was van 9 januari tot en met 19 februari 2020. Belanghebbenden hebben door middel van een zienswijze kunnen reageren op de participatieaanpak. Naar aanleiding van deze zienswijzen zijn aanpassingen gedaan in de participatieaanpak.

¹ Meerjarenprogramma Infrastructuur Ruimte en Transport. Meer informatie hierover vindt u in het Participatierapport op de website

1.2 Lessen en toezeggingen Participatieproces

De doelen van het participatieproces vinden hun oorsprong mede in de historie van de verkenning: zowel de lessen uit de pré-verkenning en startfase van de MIRT-verkenning als uit een verder verleden (MIRT²-verkenning Rotterdam Vooruit, 2009). In hoofdstuk 2 van de concept Notitie Reikwijdte en Detailniveau (c-NRD) is het historisch perspectief van deze verkenning geschetst. Ook de onderhavige participatieaanpak moet in die context worden geplaatst.

Eén van de observaties uit het verdere verleden was de volgende:

- “...Juist in deze regio is betrokkenheid en draagvlak een belangrijke voorwaarde om de belanghebbenden op de banken te krijgen en hun verantwoordelijkheid te laten nemen voor de uiteindelijke oplossingsrichtingen. ...”

Deze observatie sluit goed aan bij hetgeen wordt beoogd met de Omgevingswet en de Code Maatschappelijke Participatie bij MIRT-projecten. Ook in de conclusies van het rapport ‘Evaluatie gebiedstafelproces A16 Rotterdam’ komt dit terug.

Inbreng uit de omgeving uit de vorige fase van de verkenning is meegenomen in de aanpak waaronder de volgende toezeggingen (Participatierapport juli 2019);

- “Het besluitvormingsproces wordt zo helder mogelijk in beeld gebracht en gedeeld met de omwonenden. In het participatieproces wordt zo veel als mogelijk tegemoetgekomen aan de oproep om voldoende tijd te bieden voor meningsvorming en reacties. De eerste stap hierin is het opstellen van een participatieaanpak voor de volgende fase waarbij belanghebbenden worden betrokken”.
- “Voor de vervoluitwerking van het thema Nautiek wordt ook graag gebruik gemaakt van de expertise van de deelnemers aan de expertsessie nautiek in juni 2019”.

- “De suggesties die zijn gedaan voor de rol en samenstelling van een expertgroep Nautiek waarin experts samenkomen om mee te denken over nautische vraagstukken wordt positief ontvangen. Het wordt meegenomen in de participatie aanpak voor het vervolg van de MIRT-verkenning”.

Met de geformuleerde doelen van het participatieproces (**paragraaf 2.1.1**) vertrouwen de Initiatiefnemers erop recht te doen aan de lessen uit het verleden en aan hetgeen met wet- en regelgeving wordt beoogd.

1.3 Participatie over de participatie

Om de ruimte voor participatie zo optimaal mogelijk te benutten is het essentieel elkaars belangen bij en verwachtingen over participatie te begrijpen. Daarmee geven Initiatiefnemers tevens gehoor aan de oproep van de omgeving om hierover mee te kunnen denken. De projectorganisatie voert met bestuurders en de omgevingspartijen gesprekken over de invulling van de participatie en de tot stand gekomen participatieaanpak is als onderdeel van de c-NRD ter visie gelegd.

Aan het begin van de MIRT-verkenning wordt er tijd genomen voor beeldvorming, meningsvorming en het maken van praktische afspraken omtrent de participatie. Het proces om te komen tot een definitieve participatieaanpak kent meerdere stappen (paragraaf 2.4.1). Het proces heeft geresulteerd in een definitieve participatieaanpak en een Spelregelkader participatie met omgangsvormen en praktische afspraken.

1.4 Randvoorwaarden Participatie

Investeren in relaties voor de lange termijn wordt steeds belangrijker, evenals het duidelijk zijn waar de Opdrachtgevers vinden dat er wel en waar er geen ruimte is voor inbreng van omgevingspartijen. Voor de participatieaanpak zijn tenminste de volgende randvoorwaarden gesteld:

- De vijf doelen waaraan de MIRT-verkenning zijn vastgelegd in de BO MIRT afspraken van 2018 en staan niet ter discussie:
 - Oplossen van NMCA-knelpunt Van Brienenoord- en Algeracorridor (A16/A15)
 - Oplossen van NMCA-knelpunten stedelijk OV: metro en tram
 - Verstedelijking (wonen en economische toplocaties) in relatie tot agglomeratiekracht
 - Verbeteren van stedelijke leefkwaliteit
 - Vergroten van kansen voor mensen.
 - De keuze voor het zoekgebied Oost (Kralingen en Feijenoord / De Esch), dat is vastgelegd in het besluit van 16 juli 2019, staat eveneens niet ter discussie.
 - De participatie richt zich primair op de maatregelen die binnen deze MIRT-verkenning worden onderzocht. Er is ruimte om te zoeken naar meekoppelkansen. Het initiatief voor het aandragen voor meekoppelkansen ligt bij de omgevingspartijen. Het beoordelen van de kansrijkheid en de beslissing om mee te koppelen bij de initiatiefnemers.
- De participatieaanpak sluit aan bij de fase MIRT-verkenning en volgt de organisatie van het project zodat onderzoek, expertise en belangenbehartiging zo dicht mogelijk op elkaar aansluiten.
 - De organisatie van het participatieproces wordt betaald vanuit het budget van de MIRT-verkenning.
 - Initiatiefnemers hebben primair de verantwoordelijkheid voor het betrekken van hun Raden (inclusief gebiedscommissies en wijkraden), Provinciale Staten en Tweede Kamer. De projectorganisatie voorziet in een goede informatievoorziening.
 - Daar waar de omgeving aanvullende behoeftes heeft op het gebied van participatie, bovenop waar deze participatieaanpak in voorziet, kunnen verzoeken worden ingediend.
 - Er is een Spelregelkader Participatie opgesteld dat in het Bestuurlijk Overleg is vastgesteld. Hierin staat beschreven hoe de deelnemers van het participatieproces (opdrachtgevers en participanten) met elkaar en elkaars belangen omgaan. Daarbij is onderscheid gemaakt tussen de verschillen in belangen, rollen en posities. Daarnaast bevat het ook omgangsvormen en praktische afspraken. Bij deelname aan het participatieproces gelden automatisch deze regels en afspraken.

² Meerjarenprogramma Infrastructuur Ruimte en Transport. Meer informatie hierover vindt u in het Participatierapport op de website.

1.5 Toelichting op de Routekaart

De Routekaart is een visuele weergave van de participatieaanpak, welke u vindt op de website www.oeververbindingen.nl. Deze kaart bestaat uit twee delen. De voorkant biedt een overzicht voor de verkenning welke (na de Startfase) bestaat uit de Analysefase, de Beoordelingsfase en de Besluitvormingsfase. De achterkant zoomt in op de Analysefase inclusief de periode van participatie over de participatie (bijlage 1). De Routekaart is opgebouwd langs drie participatieniveaus, een niveau van besluitvorming en een tijdslijn welke aansluit bij de processtappen die vanuit de MIRT-verkenning worden doorlopen.

1.5.1 Participatieniveaus

Het onderscheid naar participatieniveaus onderkent dat niet alle posities, rollen en belangen gelijk zijn. Daarbij is respect voor de verschillen in rollen vanwege bijvoorbeeld wettelijke en democratische regels. Alle belanghebbenden krijgen in het participatieproces wel de mogelijkheid om voor hun belangen op te komen. De Initiatiefnemers hechten er belang aan dat er rijk wordt gekeken naar belangen in de omgeving. In de participatieaanpak is er continue oog voor diversiteit en een constructieve balans tussen positieve en kritische geluiden. In de komende fase staat zowel informeren, consulteren als participeren centraal (meedenken en meedoen). Partijen kunnen dus betrokken worden op meerdere niveaus.

1.5.2 Tijdslijn en inspraakmomenten

De participatieaanpak staat niet op zichzelf en daarom wordt een logische link gelegd met het planproces dat voor de MIRT-verkenning wordt doorlopen. Daar horen ook inspraakmomenten met zienswijzeperioden bij die onderdeel zijn van de participatieaanpak:

- **Moment 1 Inspraakreactie op Kennisgeving en Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD) inclusief participatieaanpak.** De Kennisgeving is de officiële start van de MIRT-verkenning. Bij de Kennisgeving wordt een NRD gepubliceerd waarin het voorgenomen onderzoek wordt beschreven.
- **Moment 2 Consultatieronde Notitie Kansrijke Oplossingen (NKO).** De NKO markeert de overgang tussen de Analysefase en de Beoordelingsfase van de MIRT-verkenning. Deze notitie gaat in op de kansrijke alternatieven waar het project mee verder wil gaan in het onderzoek tijdens de Beoordelingsfase: het in beeld brengen van milieueffecten. Dit is geen formeel inspraakmoment, maar de MIRT-verkenning kiest ervoor een consultatieronde te organiseren.
- **Moment 3 Inspraakreactie op Voorkeursbesluit en MER.** Op basis van doelbereik, de resultaten uit het Milieueffectrapport (MER) en de Kostenbatenanalyse (KBA) nemen de samenwerkende partijen een besluit over een voorkeursalternatief. Ter afronding van de MIRT-verkenning wordt een Voorkeursbesluit gepubliceerd. Op het Voorkeursbesluit is inspraak mogelijk.

Elk van deze stappen kent een eigen dynamiek. Het besluitvormingsproces en het participatieproces sluiten daarop aan. De participatieaanpak draagt als het ware bij aan het 'vullen' van de inhoud en ter afronding vindt er een zienswijzeprocedure of consultatieronde plaats waar eenieder wordt uitgenodigd om te reageren.

1.5.3 Leeswijzer Routekaart

De Routekaart is opgebouwd langs drie participatie-niveaus en geeft ook het niveau van besluitvorming en de processtappen weer. Ter verduidelijking is ieder niveau aangeduid met een eigen kleur. Donkerblauw: geeft inzicht in de overall doelen van de participatie, de tijdslijn en processtappen. Roze: maakt voor het niveau besluitvorming de partijen, doelen, processtappen richting besluitvorming inzichtelijk. Oranje biedt inzicht in het niveau participeren, in de omgevingspartijen, de participatiedoelen en de kernsporen. Lichtblauw gaat in op het niveau consulteren: de omgevingspartijen, de doelen en de consultatievormen. Groen beschrijft het niveau informeren; de informatievoorziening en bereikbaarheid, de formele terinzagelegging en kennisdeling.

In hoofdstuk 2 wordt ingezoomd op de participatieaanpak voor de Analysefase en het sluit af met een doorkijk naar fase twee van de verkenning: de Beoordelingsfase.

2. Participatieaanpak Analysefase

2.1 Doelen en proces

De donkerblauwe balk op de routekaart geeft de doelen van de participatie en het proces van de verkenning weer.

2.1.1 Doelen

De Initiatiefnemers wensen de aanwezige kennis, ervaring en belangstelling vanuit de diverse belanghebbenden in het gebied de ruimte te geven en optimaal te benutten in het belang van de regio. De participatieaanpak richt zich op de volgende doelen:

- Streven naar maatschappelijke meerwaarde;
- Goede samenwerking met de bestuurlijke partners om te komen tot een gedragen proces;
- Belangen van andere partijen zoveel mogelijk meewegen en waar mogelijk meenemen, binnen de kaders en randvoorwaarden van het project (zie paragraaf 1.4 hierboven);
- Streven naar gezamenlijk commitment door participatie in een open en gelijkwaardig gesprek samen met belanghebbenden vorm te geven;
- Benutten van aanwezige expertise op thema's en kennis van belanghebbenden in de omgeving over het gebied;
- Helderheid bieden over de besluitvormingsprocedures en deze vooraf, op begrijpelijke wijze inzichtelijk maken;
- Het tijdig, begrijpelijk, toegankelijk en juist communiceren van besluiten, onderzoeken en andere vermeldenswaardige zaken naar alle belanghebbenden.

2.1.2 Proces

De Analysefase kenmerkt zich door een relatief hoog abstractieniveau waarbij de beoordeling hoofdzakelijk kwalitatief plaatsvindt.

Om de beoordeling te kunnen uitvoeren worden kwalitatieve analyses uitgevoerd, deels "expert judgement" en deels indicatieve berekeningen. Keuzes moeten worden onderbouwd door relevante effectbeschrijvingen. Het gaat hier om kwalitatieve effectbeschrijvingen waarmee voorkomen moet worden dat niet-uitvoerbare, niet-financierbare of niet-juridisch haalbare maatregelen doorgaan in de volgende stap. Uitgangspunt is dat dit grotendeels op basis van bureauonderzoek uitgevoerd kan worden. De Analysefase eindigt met een Notitie Kansrijke Oplossingen (NKO).

Gezien de kenmerken van deze fase vormen de expertsessies, klankbordgroepen en het Omgevingsberaad in het kader van "Joint Fact Finding" het hart van de participatie in deze fase. In paragraaf 2.3 en 2.4 wordt de invulling van hiervan toegelicht.

2.2 Besluitvorming

Het project wordt getrokken door vier initiatiefnemers in een regio met meerdere bestuurlijke partners. Daarnaast beslissen de 'Algeragemeenten' Capelle aan den IJssel, Krimpen aan den IJssel en Krimpenerwaard mee op het onderdeel Algeracorridor. Tezamen vormen dit de opdrachtgevers van het project. Deze constructie leidt tot een complex besluitvormingsproces. Deze MIRT-verkenning wordt aangestuurd door een Bestuurlijk Overleg en Directeurenoverleg MIRT-verkenning Oeververbindingen. Daar vindt ook besluitvorming over de MIRT-verkenning plaats. In deze paragraaf wordt op hoofdlijnen toegelicht welke partijen worden betrokken bij de totstandkoming van de te nemen besluiten.

De roze balk op de routekaart geeft het besluitvormingsproces weer.

De MIRT-verkenning is onderdeel van het Programma Mobiliteit & Verstedelijking (MOVE). In dat programma wordt gewerkt aan bereikbaarheidsopgaven in de regio Rotterdam-Den Haag. Rijk en regio werken hierin samen. Het Programma MOVE³ wordt aangestuurd door een Programmaraad. Om de samenhang tussen programmaonderdelen te bewaken is afgesproken dat mijlpaalbeslissingen over de MIRT-verkenning in de Programmaraad bevestigd worden. Dat zijn in deze MIRT-verkenning twee:

1. het vaststellen van de Nota Kansrijke Oplossingen (zeef 1)
2. het nemen van de Voorkeursbeslissing (zeef 2).

De Programmaraad (en het voorbereidende DO MOVE) worden buiten deze mijlpaalmomenten om geïnformeerd over de voortgang.

³ Voor meer informatie zie website www.move-rdh.nl

De democratische verantwoording vindt plaats via het eigen bestel van de bestuurlijke partners. Dat geldt ook voor de informatievoorziening aan de gemeenteraden (inclusief de relevante Rotterdamse gebiedscommissies en wijkraden) en Provinciale Staten zodat zij inzicht krijgen in de uitkomsten van het onderzoek en de besluitvorming. De tijdslijn houdt rekening met deze processen, zodat zij in de tijd een logische schakel vormen tussen besluitvorming en het participatieproces.

2.3 Niveau: Participeren

Het hart van het niveau 'Participeren' wordt gevormd door de periode 'participatie over de participatie' en de expertsessies in het kader van het proces dat wordt aangeduid met de term "Joint Fact Finding".

De oranje balk op de routekaart geeft het niveau participeren weer.

2.3.1 Invulling 'Participatie over de participatie'

Het proces om te komen tot een definitieve participatieaanpak kent meerdere stappen.

- **Stap 1:** de Initiatiefnemers stellen de randvoorwaarden; deze bieden de kaders voor participatie. De randvoorwaarden staan beschreven in paragraaf 1.4.
- **Stap 2:** gespreksronde met omgevingspartijen om de concept participatieaanpak te sonderen en aan te sluiten bij wensen en behoeften die hier bij hen over leven (beeldvorming). Deze gesprekken hebben plaatsgevonden in het najaar van 2019. Er is gesproken met partijen die tijdens de Pré-verkenning hebben aangegeven te willen meedenken over de participatie..
- **Stap 3:** ter visielegging van de participatieparagraaf en deze participatieaanpak bij de concept-NRD (oordeelsvorming). Dit bood alle belanghebbenden formeel de gelegenheid zienswijzen kenbaar te maken.
- **Stap 4:** na de verwerking van de reacties en de beantwoording hierop wordt de definitieve participatieaanpak vastgesteld door de Initiatiefnemers. Tevens worden de contouren van een Spelregelkader opgesteld met spelregels en praktische afspraken.

- **Stap 5:** dialoogsessie(s) om gezamenlijk te komen tot een Spelregelkader. Hierin staan de spelregels en praktische afspraken ten aanzien van de invulling van de participatie.
- **Stap 6:** de publicatie van de definitieve participatieaanpak en het Spelregelkader Participatie (op de website zodat iedereen hiervan kennis kan nemen).

2.3.2 Expertsessies in het kader van Joint Fact Finding

Initiatiefnemers willen de in de regio aanwezige expertise zo optimaal mogelijk inzetten om tot goede afwegingen te kunnen komen in het proces van besluitvorming. Daartoe wordt een proces van Joint Fact Finding georganiseerd. De functie van Joint Fact Finding is het gezamenlijk kennis vergaren en analyseprocessen doorlopen. Dit draagt inhoudelijk bij aan een breed gefundeerde basis voor besluitvorming door de Initiatiefnemers. Tevens vermindert dit de kans dat er tussen de betrokken partijen verschil van inzicht ontstaat;

- over de interpretatie van de data en de onzekerheden bij deze data;
- over de onderzoeksopzet en methodiek;
- over de interpretatie van de uitkomsten van de onderzoeken.

Het Joint Fact Finding proces wordt georganiseerd langs de werksporen: Inpassing Oeververbindingen en OV, Algeracorridor en A16 Van Brienenoordcorridor en effecten hiervan op onderliggend wegennet. Voor deze werksporen vormt de projectorganisatie werkgroepen samen met experts vanuit bestuurlijke partners. Voor de expertsessies worden deze aangevuld met experts uit de omgeving. Experts zijn mensen met aantoonbare expertise in het werkveld. De bijeenkomsten worden georganiseerd op momenten in de verkenning waarop de vergaarde inzichten daadwerkelijk kunnen bijdragen aan het onderzoeksproces. Hierbij kan worden gedacht aan de vaststelling van de onderzoeksmethodiek en de analyse en interpretatie van onderzoekresultaten. Een Joint Fact Finding proces is gebaat bij heldere spelregels aan de voorkant. Deze worden in een eerste sessie met de deelnemers van het betreffende werkspoor besproken. Tevens worden met elkaar vorm en frequentie van de expertsessies besproken. Per thema kunnen de spelregels, vorm en frequentie verschillen.

Het hebben van aantoonbare expertise is een voorwaarde voor aanmelding voor deelname aan de expertsessies. De projectorganisatie bekijkt of er wordt voldaan aan de eisen om mee te doen.

2.3.3 Het Omgevingsberaad

Het Omgevingsberaad bestaat uit vertegenwoordigers van organisaties met een maatschappelijk karakter, die staan voor een collectief belang, waaronder ook partijen uit het bedrijfsleven. Gedacht kan worden aan organisaties als natuurbeheerders, belangenbehartigers van burgers, ondernemers, reizigersbelangenbehartigers en belangenbehartigers uit de wegtransport- en binnenvaartsector. Uitgangspunt hierbij is dat alle belangen vertegenwoordigd zijn aan tafel, niet alle organisaties. Hier hoort ook vertegenwoordiging vanuit het bewonersbelang bij. Deelname aan het Omgevingsberaad is op uitnodiging van de projectorganisatie en dit gremium wordt bij voorkeur geleid door een onafhankelijk voorzitter, niet zijnde een persoon namens de opdrachtgevers. De omgevingsmanager is secretaris van het overleg.

Het Omgevingsberaad denkt actief mee bij belangrijke processtappen in de verkenningsfase en brengt op deze momenten advies uit aan de Initiatiefnemers. Hierbij wordt gekeken of de voornaamste belangen vanuit de omgeving goed zijn vertaald, geborgd en meegenomen in de afwegingen die worden voorgelegd ter besluitvorming. Initiatiefnemers nemen dit advies mee in hun afweging. Het advies wordt als bijlage bij het betreffende besluitvormingsdocument gevoegd. In de MIRT-verkenning is dit bij de processtappen: selectie kansrijke oplossingen (NKO) en het Voorkeursalternatief. Tevens kijkt het Omgevingsberaad kritisch mee naar het participatieproces en houdt zij in de gaten of de afspraken over de participatie worden gevolgd. Zij heeft haar voelspriet in de omgeving en spiegelt aan de projectorganisatie hoe de kwaliteit van het participatieproces wordt ervaren en waar mogelijk extra aandacht nodig is.

2.4 Niveau: Consulteren

Het niveau 'Consulteren' kent de volgende hoofdsporen: Klankbordgroep(en) in het kader van Joint Fact Finding proces, brede bestuurlijke en ambtelijke afstemming en zogeheten Op maat gesprekken. Aanvullend kan het instrument Meningspeiling worden ingezet en zijn er formele inspraakmomenten.

De lichtblauwe balk op de routekaart geeft het niveau consulteren weer.

2.4.1 Klankbordgroep(en) rond het Joint Fact Finding proces

Belanghebbenden die het Joint Fact Finding proces willen volgen en willen meedenken kunnen zich aanmelden voor de Klankbordgroep. Vanuit de inhoudelijke onderzoeken worden voor de benoemde thema's de tussentijdse resultaten voorgelegd aan de klankbordgroep. Er wordt getoetst in hoeverre de (inhoudelijke) belangen en zorgen vanuit de omgeving zijn meegenomen, vertaald en geborgd in de onderzoeken. Daarnaast wordt voorafgaand aan belangrijke keuzemomenten de informatie uit de onderzoeken besproken met de Klankbordgroep. In de Analysefase betreft dit de momenten; selectie kansrijke bouwstenen en selectie kansrijke alternatieven. De oogst uit de momenten met de Klankbordgroep wordt meegegeven aan het Omgevingsberaad, die dit op haar beurt kan meenemen in haar advies aan de Initiatiefnemers. Aanmelden voor de Klankbordgroep kan tijdens de informatieavonden ten behoeve van de concept-NRD en via de website. De samenstelling van de Klankbordgroep vormt zoveel als mogelijk een reflectie van de variëteit aan belangen in de omgeving.

2.4.2 Brede bestuurlijke en ambtelijke afstemming

Er dient ook afstemming plaats te vinden met betrokkenen die een directe verantwoordelijkheid hebben in het gebied in relatie tot de verkenning. Bijvoorbeeld een rol als beheerder (weg, spoor, water) of een rol als vervoerder. Het doel hiervan is om deze te informeren en consulteren over de verkenning en specifieke onderwerpen daarin. Dit gebeurt op bestuurlijk en ambtelijk niveau.

2.4.2.1 Bredere bestuurlijke afstemming

Voor bredere bestuurlijke betrokkenheid worden bestuurlijke voortgangsoverleggen georganiseerd. Deze voortgangsoverleggen worden roulerend voorgezeten door één van de initiatief nemende partijen. De deelnemende partijen aan dit overleg zijn, het ministerie van BZK, omringende gemeenten, vervoerders, ProRail, NS, RWS, het Havenbedrijf Rotterdam en de Waterschappen Hollandse Delta en Hoogheemraadschap Schieland Krimpenerwaard. De uitkomsten en de suggesties uit de voortgangsoverleggen worden gedeeld met de Opdrachtgevers, die het kunnen meewegen in hun beslissingen. De voortgangsoverleggen worden circa 2 tot 3 keer per jaar worden georganiseerd.

2.4.2.2 Bredere ambtelijke afstemming

Voorafgaand aan de bestuurlijke voortgangsoverleggen worden ambtelijke voortgangsoverleggen georganiseerd. Hier nemen dezelfde partijen aan deel zoals hierboven beschreven maar dan op ambtelijk niveau. Deze voortgangsoverleggen worden roulerend voorgezeten door een van de initiatief nemende partijen. De uitkomsten en de suggesties uit de voortgangsoverleggen worden gedeeld met de Opdrachtgevers, die het kunnen meewegen in hun beslissingen. De voortgangsoverleggen worden circa 2 tot 3 keer per jaar worden georganiseerd.

2.4.3 Op maat gesprekken

De projectorganisatie wil toegankelijk zijn voor alle belanghebbenden en flexibel zijn vanwege de verschillende behoeften op het gebied van participatie. Wanneer er vragen leven in de omgeving en er is behoefte aan een gesprek kan dit worden aangeven aan de projectorganisatie middels een e-mail mail@oeververbindingen.nl. Er wordt dan bekeken hoe hier een passende invulling aan te geven. Wanneer er in het proces vragen naar boven komen die niet geadresseerd worden in de andere sporen dan zoekt de projectorganisatie ook zelf actief belanghebbenden op om in gesprek te gaan.

2.4.4 Formele inspraak

De formele (wettelijk geregelde) participatiemomenten worden voorgeschreven vanuit de m.e.r.-procedure. Op de volgende twee momenten in de m.e.r.-procedure in deze MIRT-verkenning bestaat de mogelijkheid zienswijzen in te dienen;

- op de Kennisgeving voornemen / concept-Notitie Reikwijdte en Detailniveau;
- op het Voorkeursbesluit en bijbehorende producten (ontwerp-structuurvisie of ontwerp-omgevingsvisie met de bijlagen zoals het verkenningenrapport, Plan-MER, MKBA⁴).

Op de routekaart is herkenbaar weergegeven op welk moment in de verkenning zienswijzen kunnen worden ingediend

2.4.5 Meningspeiling

Naast de (formele) inspraakmomenten kan gedurende de verkenning een reactie van belanghebbenden worden gevraagd via het instrument Meningspeiling. Het doel van de (digitale) meningspeiling is om een breed publiek te betrekken bij het project, namelijk iedereen die te maken krijgt met effecten van de maatregelen. De meningspeiling is een aanvulling op de andere participatievormen. Het is niet de bedoeling om meningen op te halen ten opzichte van de participatie uit de omliggende wijken, om zo belangen te kunnen 'wegen'. Het idee is om het instrument toekomstgericht in te zetten, hiermee bedoelen we dat we ideeën en aanvullingen van belanghebbenden willen ophalen voor vervolgonderzoek. De uitkomsten worden vervolgens betrokken bij het MER-onderzoek en het voorkeursalternatief.

2.5 Niveau: Informeren

Het niveau 'Informeren' kent de volgende hoofdsporen; Informatievoorziening & bereikbaarheid, Informatiebijeenkomsten en Kennisdeling.

De groene balk op de routekaart geeft het niveau informeren weer.

2.5.1 Informatievoorziening en bereikbaarheid

Geïnteresseerden in het project worden geïnformeerd over de voortgang en besluiten van het project middels diverse communicatiekanalen en communicatiemiddelen. Onder meer door nieuwsbrieven, informatiebijeenkomsten en via de projectwebsite www.oeververbindingen.nl. Inschrijven voor de nieuwsbrief kan door een mail te sturen naar mail@oeververbindingen.nl.

Ook via de reguliere communicatiekanalen van de Initiatiefnemers wordt gecommuniceerd over het project. Onder meer wanneer voorstellen die betrekking hebben op de verkenning worden besproken door Provinciale Staten en de gemeenteraden.

Het project vindt het belangrijk dat de informatie begrijpelijk en toegankelijk is voor belanghebbenden. Ook dient de informatiestroom behapbaar te zijn. Dit doen we door van technische documenten goed leesbare samenvattingen te maken, lastige begrippen uit te leggen en meer gebruik te maken van beelden, visualisaties en vormen van communicatie zoals social media en online vragenuurtjes. De omgevingsmanager van het project is aanspreekbaar op de begrijpelijkheid van de communicatie. Ook is het altijd mogelijk om een gesprek aan te vragen voor nadere uitleg over een bepaald onderwerp.

2.5.2 Informatiebijeenkomsten

Tijdens de verkenningsfase worden in ieder geval op twee momenten informatiebijeenkomsten georganiseerd. Tijdens de tervisielegging van de concept-NRD en aan het einde van de verkenningsfase. Het doel van deze bijeenkomsten is belanghebbenden te informeren over de inhoud van het beslisdocument dat ter visie wordt gelegd en voorlichting te geven over de wijze waarop belanghebbenden hun zienswijze formeel kenbaar kunnen maken. De exacte data en locatie van de bijeenkomsten komen op de projectwebsite te staan.

2.5.3 Kennisdeling door Masterclasses

De thema's die worden onderzocht in de Analysefase zijn inhoudelijk complex en het participatieproces moet strak worden georganiseerd om de inhoudelijke kant zo goed mogelijk te kunnen dienen. Het is van belang dat alle belanghebbenden de inhoudelijke besluiten die worden genomen en het proces dat wordt gevolgd kunnen begrijpen. Daarom worden masterclasses georganiseerd. Alle belanghebbenden die geïnteresseerd zijn, kunnen zich hiervoor aanmelden. De aankondiging voor deze masterclasses wordt gedaan via de website en nieuwsbrief van het project.

2.5.4 Betrekken van diverse doelgroepen

Vanuit de (op de Notitie Reikwijdte en Detailniveau) ingediende zienswijzen zijn enkele doelgroepen benoemd die onderdeel van de participatie zouden moeten zijn. Vanuit Omgevingsmanagement zien we ook enkele groepen die we willen betrekken. De volgende opsomming is niet uitputtend.

- Studenten
- Jonge gezinnen/bewoners
- Kunstenaars, architecten, en creatieve beroepsgroepen
- (Niet direct) omwonenden
- Bedrijven en organisaties die zich bezighouden met een gezonde leefomgeving

De projectorganisatie spant zich in om deze doelgroepen te betrekken. De meningspeiling wordt mogelijk als instrument hierop ingezet. Verder wordt samen met de onderzoeksporen gekeken waar grotere diversiteit in de participatie kan worden bereikt. Aan het einde van Verkenningsfase wordt de aanpak geëvalueerd.

⁴Maatschappelijke kosten-batenanalyse

2.6 Doorkijk Beoordelingsfase

De geselecteerde kansrijke alternatieven worden in de Beoordelingsfase van de verkenning verder uitgewerkt. Deze kansrijke alternatieven worden onderzocht op doelbereik en milieueffecten. In die fase worden effecten gedetailleerder en waar nodig kwantitatief in beeld gebracht en beoordeeld. In de Beoordelingsfase van de verkenning wordt een gedetailleerder schetsontwerp van de kansrijke alternatieven gemaakt.

In samenspraak met de betrokkenen in de Analysefase wordt de participatieaanpak herijkt voor de Beoordelingsfase. De verwachting is dat de participatieniveau 'Informereren' in dezelfde lijn wordt voortgezet, mogelijk met accentverschillen. De participatieniveaus 'Participeren' en 'Consulteren' vragen met name om een goede evaluatie van het proces in de Analysefase, om zo zorgvuldig mogelijk de Beoordelingsfase in te kunnen gaan met een passende participatieaanpak. Gezien het karakter van deze fase lijkt het passend om specifiek rond het ontwerpproces participatie in te richten zodat belanghebbenden kunnen meedenken en -doen. Op basis van de ervaring met de participatievormen uit de Analysefase wordt samen met deelnemers bekeken of en welke logische invulling deze kunnen krijgen in de Beoordelingsfase. Eveneens is dit een moment voor deelnemers om te bezien of zij hun betrokkenheid willen continueren in de volgende fase en voor andere belanghebbenden te overwegen zich (alsnog) aan te melden.

In de pre-verkenning is gezocht naar mogelijkheden om marktpartijen vroegtijdig te betrekken bij de MIRT-verkenning. De verwachting is dat de kennis en ervaring van marktpartijen kan leiden tot effectievere en efficiëntere resultaten in de verkenning. In vervolggesprekken met marktpartijen wordt bekeken welk moment en welke vorm van betrokkenheid wenselijk is.

Participatieaanpak

MIRT-verkenning Oeververbindingen regio Rotterdam

Initiatiefnemers

